

GLADIIRIS

50

ČZS — ZÁKLADNÍ SPECIALIZOVANÁ ORGANIZACE
PĚSTITELŮ MEČÍKŮ A KOSATCŮ V NOVÉM JIČÍNĚ

GLADI|RIS

ROČNÍK XIV

ČÍSLO 50

ČERVENEC 1982

Pro vlastní potřebu svých členů vydává základní specializovaná organizace pěstitelů mečíků a kosatců ČZS se sídlem v Novém Jičíně.

Řídí redakční rada.

Povoleno ONV v Novém Jičíně č. 403/16 — 391/82.

*Vytiskly Východočeské tiskárny, n. p., provoz 20,
Hradec Králové.*

O B S A H

Výroční členská schůze	str. 2
Hláší se Plzeňáci	5
Výstava kosatců v Hradci Králové	6
Pozvánka na výstavu „Liptál 82“	7
Ceny a uznania udělované kosatcom	8
Větve ve váze	15
Co bude dál?	16
Společenská kronika	16

█████ ORGANIZAČNÍ ZPRÁVY █████

Ve dnech 13. a 14. března 1982 se konala výroční členská schůze naší zájmové organizace „Gladiris“ v Závodním klubu Moravských železáren v Olovouci. Přítomno bylo 87 členů. Prostřednictvím našeho zpravodaje podáváme vám hlavní materiály projednávané na výročním shromáždění, a to nejen pro členy, kteří se z různých důvodů nemohli dostavit.

Program výroční schůze byl následující:

1. Zahájení — uvítání hostů a uctění památky zesnulých členů.
2. Volba komisí — volební a návrhové.
3. Zpráva o činnosti organizace.
4. Zpráva pokladníka a předsedy revizní komise.
5. Návrh finančního rozpočtu na příští rok.

Přestávka.

6. Diskuse ke zprávě a celé činnosti ZSO.
7. Volba nového výboru a delegátů na okresní konferenci.
8. Ushnesení a závěr.

Výroční schůzí řídil člen výboru a předseda redakční rady př. Benda Miroslav.

Zprávu o činnosti organizace za uplynulý rok přednesl předseda přítel Pítr.

Výňatek z projevu předsedy organizace př. Jana Pítra

Schůze výboru jsou svolávány pravidelně 1krát za čtvrt roku za účasti předsedy revizní komise. Účast členů na výborových schůzích se pohybuje kolem 80 procent. Je nutno brát v úvahu, že členové výboru jsou prakticky z celé republiky, což přináší různé komplikace a velké problémy.

Členská schůze, plánovaná v minulém roce u příležitosti výstavy mečíků v Hradci Králové, se neuskutečnila z časové tísni a nezajištěním programu schůze, odpadnutím odborné přednášky. Výbor však přijal opatření, aby se již podobná situace neopakovala.

V roce 1981 naše organizace zaznamenala růst členské základny. Od 1. 3. 1981 do 15. 3. 1982 bylo přijato celkem 41 nových členů. Úbytek členů pro zrušení členství a úmrtí byl za sledované období 5. Naše organizace má dnes 260 členů.

V průběhu hodnoceného období došlo k doplnění názvu naší specializované organizace o slovo GLADIRIS. Tento název bude plně vystihovat činnost naší organizace.

Výstava mečíků v Hradci Králové své poslání plně splnila i přes řadu potíží. Návštěvníky byla hodnocena kladně, ale byly tu připomínky k její este-

tické úrovni. Scénář i doplňky výstavy byly nevhodné. Je nutné i za cenu vyšších nákladů zajišťovat vyšší úroveň výstav. Kladné stránky byly v do- sažení finančního efektu a velmi dobrý přístup členů organizace při pomoci instalace výstavy bez nároků na odměnu.

Zúčastnili jsme se i dalších výstav, a to ve Vitiněvsi, Studénce, Ostravě a Třebíči.

Úspěšně si vedla v uplynulém roce šlechtitelská komise. V čísle 45/81 byl zveřejněn seznam novinek pro rok 1981, některé výpěstky našich členů prošly testováním a dosáhly poměrně vysokého počtu hodů.

V současné době probíhá výměna zájmových zpravodajů s Gladiol klubem Bratislava, ZO Martagon Vlašim, Camelia Praha. Tuto výměnu chceme dál rozšiřovat.

V letošním roce oslaví ČZS 25 let svého trvání. Kromě řady akcí uskuteční se výstava na ÚV v Praze ve výstavní síni, kterou budou reprezentovat především ZSO.

USNESENÍ

z výroční členské schůze ZSO Gladiris Nový Jičín, konané dne 14. 3. 1982.

1. Členská schůze schvaluje:

- a) Zprávu o činnosti ZSO za uplynulé období,
- b) Zprávu pokladní a revizní,
- c) Návrh rozpočtu na rok 1982.

2. Členská schůze ukládá výboru ZSO:

- a) Zajistit vydání 4 čísel Zpravodaje Gladiris v průběhu roku 1982.
- b) Zabezpečit ve spolupráci se ZO Třebíč výstavu mečíků v letošním roce v Třebíči.
- c) Zajistit samostatnou expozici mečíků na celosvazové výstavě ČZS v Praze na počest 25. výročí trvání svazu.
- d) Zajistit zhotovení dvou sad diapozitivů, a to jedna sada cca 100 obrázků pěstování mečíků a část sortimentu a jedna sada cca 100 obrázků pěstování kosatců a část sortimentu. Úkol zajistit do konce roku 1982.
- e) Připravit podkladové fotografické materiály pro plakát vydávaný ÚV ČZS „pro krásu, radost, užitek“ a předat tyto na ÚV do konce roku 1982. Jedná se o mečíky.
- f) Zajistit otištění informací o pojištění členů svazu v některém ze Zpravodajů v průběhu roku 1982.
- g) Zveřejnit informace o platbě daně z příjmu obyvatel podle nové vyhlášky.
- h) Uskutečnit výstavu kosatců v Hradci Králové.

3. Ukládá členů ZSO:

- a) Zaplatit členské příspěvky do 30. 4. 1982.

4. Doporučuje členům ZSO:

- a) Účast na výstavě kosatců v Litoměřicích ve dnech 3.—6. června 1982.
- b) Účast na výstavě mečíků v Bratislavě.

Na výroční členské schůzi byl zvolen nový výbor organizace v tomto složení: Benda Miroslav, ing. Černý Zdeněk, Heroudek Josef, Hrabovský Jaroslav, Krumploch Vladimír, Mímránek Petr, Mužík Viktor, Novák Miroslav, Novák Vlastimil, RNDr. Repčík Peter, Pítr Jan, ing. Poláček Dalibor, ing. Prachař Milan, Sláva Miroslav, Zatloukalová Ludmila.

Důležité!

Podle rozhodnutí výboru koná se letní členská schůze u příležitosti výstavy kaktusů a mečíků v sobotu dne 15. srpna 1982 v Závodním klubu n. p. Svit u autobusového nádraží v 15.00 hodin. Případné přihlášky na ubytování ze soboty na neděli adresujte na př. Heroudka Jos., Trávníky, 1180 0trukovice 765 02.

Hlavním bodem programu bude přednáška o pěstování kosatců.

Některé diskusní příspěvky:

př. ing. Furdíková, předsedkyně Gladiol klubu

Ve zkratce informovala o akcích organizovaných v tomto roce (14. a 15. srpna výstava gladiol v Žilině, 6.—8. srpna seminář o rozvoji pěstování gladiol). Přednesla některé návrhy na zlepšení organizace při výstavách gladiol (soustředit vyhodnocené exponáty do jednoho místa, sjednotit hodnocení květů, nepoužívat název rozeta a jiné). Kladně hodnotila dosavadní spolupráci mezi naší ZSO a Gladiol klubem.

Kritizovala narůstající počet novešlechtenců od našich pěstitelů, z nichž velká část nedosahuje úrovně rodiců, ale přesto se dostávají do sortimentu ostatních pěstitelů za neúměrně vysoké ceny.

Př. Benda M.

Informoval o nové organizaci obzahu našeho časopisu.

Poukázal na to, že chceme mít květinový časopis, to však nezáleží jen na redakční radě, ale hlavně na našich členech. Je nutné, aby nám zaslali články ze svých zkušeností, psali o problémech a i o úspěších ve své práci.

Př. Kabilka

Hovořil o tom, že ÚV ČS dosud nezaplatil dodavatelům květů na výstavu Flora Olomouc dlužné částky a ptal se, kdy se problém vyřídí. Došlo se mu ujištění předsedy ZSO, že květy budou co nejdříve proplaceny naší ZSO.

Ing. L. Muška hovořil o dostupných chemických prostředcích a jejich použití při naší činnosti.

Př. Mímránek

Zhodnotil loňské testování novoslechtenců a omluvil se, že dosud nebylo zveřejněno v časopise. Zmínil se o nových testovacích listinách. Navrhl, aby přítomní členové napsali své požadavky na ochranné chemické prostředky na zadní stranu anketních lístků.

Př. RNDr. Rýzner, CSc.

Uvedl mimo jiné, že scénář výstavy nemusí vždy zaručovat kvalitu výstavy. Doporučoval zůstat u čtyřdenních metod.

V diskusi vystoupilo celkem 12 členů organizace.

naše ZKUŠENOSTI

Hlásí se Plzeňáci

Po zveřejnění článku našich členů z Plzeňska v našem časopisu č. 46/81 a výzvě redakční rady k následování jejich příkladu, hlásí se dnes znovu. Ve svém příspěvku píší:

Potěšilo nás, že forma našich schůzek a společné práce byla kladně hodnocena ve výborenu naší ZSO. Povzbuzuje nás to k ještě větší aktivitě. Sešli jsme se opět 16. ledna 1982 na II. výměnné a prodejní burze mečíků. Burzu jsme organizovali v sále místní osvětové besedy poučení z první burzy, kdy pro velký zájem občanů nestačil ani prostor ani nabídka hlíz. Také tentokrát jsme nemohli uspokojit zájem o velké hlízy. Při této příležitosti jsme prodiskutovali plán naší činnosti v letošním roce. Dohodli jsme se, že se budeme scházet čtyřikrát do roka. Dále se tři naši členové zúčastní výroční členské schůze v Olomouci. Budeme vzájem-

nou svépomocí organizovat výstavy květin, a to:

- 5 a 6. června 1982 v restauraci Gera v Plzni výstavu velkokvětých kosatců.
- 14. a 15. srpna 1982 se zúčastníme svými výpěstky tradiční výstavy mečíků a jiných květin v zahrádkářské osadě „Mikulka“ v Plzni.

Základní organizace Štáhlavy pořádá ve dnech 16.—22. srpna velkou výstavu mečíků na státním zámku Kozel. Přislíbili jsme tam naši účast a chceme mít vlastní expozici. Předpokládají, že v průběhu celého týdne vystaví asi 4000 květů mečíků.

Dále jsme se informovali o tom, jak členové rozšiřují svůj sortiment. Ukázalo se, že je značný zájem o naše československé novinky a také zájem o přestování velkokvětých amerických kosatců se rozšiřuje, a to nejen mezi členy.

Navaázali jsme spolupráci s místní Osvětovou besedou při OBNV Plzeň. Vyšli nám ochotně vstříc a slíbili, že zapůjčí místnosti pro naše akce. K zlepšení činnosti celé naší specializované organizace bychom uvitali informace z jiných míst naší republiky, kde se členové společně scházejí a radí, co a jak dál udělat pro vlastní zálibu i propagaci, pro neutrálně a široce rozvinuté úsilí za zlepšení životního prostředí. Dále si myslíme, že nejsme sami, kdo by si přál, aby i letní setkání našich členů bylo organizováno každý rok jinde u příležitosti výstavy květů s přednáškami a večerní společenskou zábavou podobně jako to dělají v ROSA klubu.

Pozn. redakce: Členové z Plzeňska mají ještě další připomínky, kde chválí otiskování hodnocení jak zahraničních, tak i našich novinek mečíků; jak se chovali ve vegetačním období v našich podmírkách a dále poukazují na nedostatečné využívání inzerce členů v našem časopise. Je třeba více takových příspěvků.

VÝSTAVY

Výstava kosatců v Hradci Králové

Vlastimil Novák

Pod heslem „Hradec Králové — město květů“ uspořádala ZO ČZS Slezské Předměstí a naše specializovaná organizace GLADIRIS výstavu velkokvětých kosatců v Hradci Králové ve výstavní síni MěstNV ve dnech 5.—7. června 1982.

Po estetické stránce překonala tato výstava všechny předcházející, vyznačovala se profesionálním aranžérským uměním jak v květinách, tak i vystavovaných výrobků Ústřední lidové umělecké výroby Praha, zastoupené Krásnou jízbohou Hradec Králové. Obě tyto základní části výstavy navazovaly na sebe a utvořily harmonický celek a svou elegantností a citem budily obdiv diváků.

Přes velké potíže v nedostatku květů, které odcházely na záhonech vlivem velkého tepla a hlavně o nezájem pěstitelů vystavovat, odřeknutí těch, na které se spolehalo a těch, kteří ani nepodali zprávu, zda přijedou nebo ne, se organizátorem podařilo toto vše zvládnout, zajistit dostatek květů špičkového sortimentu a hlavně květy pro bohatá aranžmá.

Chtěli bychom poděkovat př. Kuklovi, Rýznarovi, Holcoví a dalším vystavovatelům za mimořádný zájem o tuto kulturně politickou akci, která byla hodnocena vysoce stranickými a veřejnými orgány.

Hodnotitelská komise určila 1. pořadí v semenáčích př. Kuklovi, 2. místo patřilo př. Rýznarovi, v hodnocení expozic opět byl na 1. místě př. Kukla a 2. místo obsadil př. Rýznar. Vítězové byli odměněni cenami MěstNV a redakcí Nového Hradecka.

V posledním dni výstavy mezi návštěvníky bylo hodně žáků z nižšího stupně škol. A nechyběly ani mateřské školy. Vstup byl pro ně volný a pořadatelé prožili s nimi opravdu hezké chvíle. Těch dotazů a přání, ti malí prokrové chtěli donést kytičku maminec a byli velmi zklamaní, že jsme s tím nepočítali.

A v naší kronice z výstav máme hodně hezkého napsáno. Potěšilo to jak organizátory, tak i vystavovatele. Slova chvály se nám dostalo od návštěvníků z Japonska, z města Oděsy v SSSR a od výpravy z NDR.

Nakonec bych chtěl opakovat slova, která jsem pronesl při vernisáži: „Láska ke květině je jedna z krásných vlastností člověka, květina a člověk mají hodně společného. Květina je jako dítě, také o ně musíme pečovat, aby rostlo rovně, do krásy, abychom se s ním mohli pochlubit, aby rostlo pro potěšení a užitek nejen nám, ale i celé naší společnosti.“

Pozvánka na výstavu květin

Vladimír Krumploch

Liptálská ZO ČZS vás zve již na 8. tradiční výstavu květin

„LIPTÁL 82“

na téma „květina a ukázky obytných zahrad“. Na ploše 500 m² budou vystaveny všechny druhy květin, květinové mísy, bonsaje a jiné. Větší pecovina však je určena pro mečinky. Výstava se uskuteční dne 21.—22. srpna v budově nově vybudované ZŠ.

Ke koupi budou hrnkové i řezané květiny. Skalničky pro pokročilejší skalkaře, které se těžko shánějí, něco ze slabě rostoucích konifer.

V průběhu výstavy probíhají v sobotu večer a neděli po celý den Liptalské slavnosti 90letného souboru písni a tanců „LIPTA“, kde vystoupí pohostinně i zahraniční soubory. Na poslední, v pořadí 7. výstavě na téma: „Květina a lidová dovednost našich dědů,“ vystavovalo jen mečíky 29 přátel.

Když se rozhodnete navštívit naši výstavu, což samozřejmě doporučujeme a srdečně zveme, máte možnost zúčastnit se slavností. Navštívit Vizovický zámek s krásnou obrazovou sbírkou (10 km od nás). Podívat se do hezkých lázní Luhačovic 30 km.

Výstava květin „LIPTÁL 78“ květina a lidová dovednost našich dědů.

CENY A UZNANIA UDĚĽOVANÉ KOSATCOM

RNDr. Peter Repčík

Kosatce, tak ako iné kvety, majú svoje súťaže, kde sú ohodnocované najlepšie a najkrajšie kultivary. Nejuznávanejšou svetovou autoritou, ktorá riadi celý rad kosatcových súťaží, je Americká kosatcová spoločnosť, AIS (American Iris Society). Ocenené kultivary z týchto súťaží sú uznávané pestovateľmi na celom svete. Existujú súťaže aj v jednotlivých európskych štátach, Austrálii a Japonsku, ale najväčšimi sú cenene kosatce, ktorých bola udelená niektorá z cien a uznání AIS. Treba však uviesť, že v súčasnosti sa im začínajú vyrovnávať aj kultivary neamerických šlachtiteľov a dôfajme, že v blízkej budúcnosti aj našich. Takým názorným dôkazom sú austráliske kultivary, z ktorých niektoré nemajú obdobu v svojej farebnej skupine, ako napríklad FINE PRECEDENT (Blyth 77) purpurovočierne, alebo MAGIC MAN (Blyth 79) hľedodomodré, dl modročierne so žiarivočervenými kefkami.

Kosatce, ktoré dostanú ceny a uznania musia mať najvyššiu kvalitu, a poväčšine ju aj majú. Samozrejme, že nie všetky kvalitné introdukované kultivary, aj keď prejdú veľmi prísnym výberom, môžu byť ocenené. Môže sa stat, že kosatec, ktorý je ľubívý, nesplňa všetky podmienky pre udelenie ceny preto, že napríklad vitalita kultivaru je slabšia. Neznamenaná to však, že kosatec sa neopláti pestovať a treba ho zatratiť. Chce to len viac trpezlivosti a starostlivosti a kvet sa nám ukáže v plnej krásse. CORAL ARTIST je krásny biely kosatec s rúžovými kefkami, ktorý nedostal žiadne ocenenie pravdepodobne pre slabšiu vitalitu a náchylnosť vynechávať kvitnutie. Napriek tomu sa ho oplatí pestovať. Je tu tiež nezanedbateľné subjektívne hľadisko, že nie každému sa páči to, čo sa páči ostatným. Určitá časť pestovateľov sa tiež neztotožňuje s hodnotením odborníkov, ale sami si vyberajú kosatce podľa svojich kritérií, čo nemusí znamenať, že kosatcom, rešpektívne hodnoteniu kosatcov nerozumia. Ale i tak väčšina pestovateľov a aj našich pestovateľov si vyberá kosatce podľa cien a uznanií, ktoré im udili Americká kosatcová spoločnosť. Preto sa na ne bližšie zameriame.

Rada direktória spoločnosti predpisuje pravidlá, politiku a procedúry pre udelenie cien a uznanií. Záhradné súťaže riadi a je za ne zodpovedný Výbor pre udelenie cien. Výstavný výbor riadi a je zodpovedný za všetky akreditované výstavy. Záhradné ceny a uznania, ktorými sa zatial budeme zaoberať, sa v súčasnosti udelujú v nasledujúcich skupinách kosatcov:

Vysoké kefkaté	Kalifornské
Stredné kefkaté	Japonské
Miniatúrne vysoké kefkaté	Louisianské
Intermediálne kefkaté	Sibírske
Štandardné trpasličie kefkaté	Spuria
Miniatúrne trpasličie kefkaté	Červené
Aril a Arilbred	Biele

Akreditovaní hodnotitelia, ktorí vyberajú a hodnotia kosatce jednotlivých skupín sa grupují z členov AIS. Musia absolvovať Hodnotiteľský tréningový kurz a preukázať mimoriadné znalosti o kosatcoch a ich hodnotení. Hodnotitelia neustále študujú pravidlá a zaoberajú sa výberom priamo v záhrade, je teda možné spoľahnúť sa na ich odborný úsudok. Počet hodnotiteľov je limitovaný, každý region môže mať 15 % hodnotiteľov z celkového počtu členov regionu. (AIS má 24 regionov plus zámorskí členovia.) Vzhľadom na určitú migráciu členov, počet hodnotiteľov nie je stabilný. V roku 1981 bolo v AIS akreditovaných 965 hodnotiteľov, z toho 17 zámorských.

V ďalšom budú uvedené záhradné ceny a uznania vysokých kefkatých kosatcov, podmienky získania a minimálny počet hlasov, ktorý je potrebný pre udelenie ocenenia, počet výberov, ktoré môže hodnotiteľ uviesť do hlasovacej listiny.

VYSOKÉ ODPORÚČANIE HC (High Commendation)

Každý kosatec, ktorý neboli introdukovaný do prvého júla predchádzajúceho roku môže súfažiť o túto cenu. Na jej získanie potrebuje 5 hlasov. Hodnotiteľ môže uviesť do hlasovacej listiny najviac 8 kultivarov. HC je základné ocenenie, ktoré umožňuje ľahšie preniknutie kultivaru k pestovateľom už v roku jeho introdukcie.

CENA REGIONÁLNEJ TESTOVACEJ ZÁHRADY RTGA (Regional Test Gardens Award)

Kosatce, ktoré súfažia o RTGA sa musia pestovať najmenej dve sezóny kvitnutia pod číselným označením (semenáč) v regionálnych testovacích záhradách. Hodnotiteľ dáva svoj hlas 5 semenáčom.

ČESTNÉ UZNANIE HM (The Holarable Mention)

Pre túto súfaž sú vybrané kultivary, ktoré boli introdukované do prvého júla, najmenej rok pred rokom, v ktorom sa hlasuje. Na získanie HM je potrebných najmenej 25 hlasov. Hodnotiteľ môže vybrať len 12 kultivarov.

CENA KVALITY AM (The Award of Merit)

Možnosť získať túto cenu majú len tie kultivary, ktoré získali HM a to nie menej ako dva a viac ako štyri roky pred rokom hlasovania. Hodnotiteľ môže uviesť do hlasovacej listiny najviac 12 kultivarov. AM dostanú len tie kultivary, ktoré dosiahli najviac hlasov, pričom najmenej hlasov potrebných pre získanie AM je 65.

DYKESOVA MEDIALA DM (The Dykes Memorial Medal)

DM je najvyššie ocenenie, ktoré kosatec môže dostaviť. Je udeľované na počesť Williama R. Dykessa (1877–1925), anglického botanika, autora veľkej monografie o kosatcoch *The Genus Iris*, ktorá vyšla v roku 1913.

Podnet na udeľovanie DM dala Britská kosatcová spoločnosť, BIS (British Iris Society) v roku 1926. Mal ju dostávať najlepší kosatec každý rok vo Francúzsku, Veľkej Británii a USA. Vo Francúzsku bola DM udeľovaná len 11 rokov, od roku 1928 do roku 1938. BIS udelila prvú DM v roku 1927 a udeľuje ju dodnes.

AIS ju udeľuje od roku 1927 a kritérium je, aby kosatec súťažiaci o DM bol amerického alebo kanadského pôvodu. Pravidlá pre získanie DM sa počas história udeľovania ceny niekoľkokrát menili a v súčasnosti môže získať DM len ten kultivar, ktorý získal AM nie menej ako jeden a nie viac ako štyri roky pred rokom hlasovania. Hodnotiteľ môže vybrať len jeden kultivar, ktorému dá svoj hlas. Víťazom a tým aj nositeľom DM sa stane ten, ktorý získá najväčší počet hlasov a ktorý musí byť uvedený na hlasovacích listinách najmenej 15 % hlasujúcich hodnotiteľov. V prípade, že kultivar získá najviac hlasov, ale hlasujúcich hodnotiteľov je menej ako 15 %, alebo v prípade rovnosti hlasov na prvých miestach, môže Direktórium urobiť dodatočné hlasovanie. DM dostane potom ten kultivar, ktorý získá v dodatečnom hlasovaní najviac hlasov. Direktórium však dodatočné hlasovanie nemusí urobiť. Taktiež nemusí byť DM v každom roku udelená, bez ohľadu na to, či sa dodatočné hlasovanie uskutočnilo alebo neuskutočnilo. DM nebola udelená v rokoch 1930, 1931, 1934, 1946 a 1969.

Okrem cien a uznaní, ktoré sú udeľované na základe hodnotenia školených hodnotiteľov, existujú ceny a uznania, ktoré získavajú kosatce na základe hlasovania všetkých členov AIS. Nejde tu o odborné posudzovanie, ale o obľúbenosť toho ktorého kultivaru medzi členmi AIS. Najznámejšou takto koncipovanou súťažou je SYMPÓZIUM 100 FAVORITOV (Symposium of 100 Favorite Irises).

Na tejto súťaži, ktorá je známa aj ako HLASOVACIE SYMPÓZIUM (Symposium Ballot) alebo HLASOVANIE POPULARITY (Popularity Poll), sa môže zúčastňovať každý člen spoločnosti. Toto sympózium je len pre vysoké kvalitatívne kosatce. Kultivary, z ktorých sa vyberá 100 najpopulárnejších, sú uvedené v oficiálnom zozname Hlasovacieho sympózia, ktorý obsahuje:

100 najpopulárnejších kultivarov v minuloročnom sympóziu.

Kultivary vybrané pre súťaž o DM v roku hlasovania.

Kultivary vybrané pre súťaž o AM v roku hlasovania.

Kultivary, ktoré získali v predchádzajúcom roku AM.

Kultivary, ktoré získali v predchádzajúcom roku HM.

V zvláštnej rubrike môže člen ešte uviesť ďalších 5 kultivarov, ktoré sú v oficiálnom zozname, ale napriek tomu sú obľúbené. Celkový počet kultivarov, pre ktoré sa hlasuje, nemôže byť väčší ako 5 a nie menší ako 5.

Dôležitou podmienkou je, že člen musí kultivary, pre ktoré hlasuje, vidieť kvitnúť. Vyplnené hlasovacie zoznamy sa posielajú podpredsedovi jednotlivých regionov, zámorskí členovia predsedovi Výboru pre udeľovanie cien vždy do 21. septembra hlasovacieho roku.

V následujúcom uvedieme ceny a uznania udelené AIS vysokým kefkatým kosatcom, ktoré neboli v našom periodiku označené od roku 1979 a týmto vyrovnáme dlh, ktorý takto vznikol.

Ceny a uznania v roku 1979

DYKESOVA MEDIALA DM

- MARY FRANCES (L. Gaultner) — 118 hlasov, 16,8 %
Ďalšie poradie
LEMON MIST (N. Rudolph) — 87 hlasov
GOING MY WAY (J. Gibson) — 56 hlasov

CENA KVALITY AM

- Hlasy
150 BICENTENNIAL (Ghio)
133 CRANBERRY ICE (Schreiners)
110 CHARTREUSE RUFFLES (Rudolph)
107 RUFFLED BALLET (Roderick)
91 BETTY SIMON (Hamblen)
91 GYPSY BELLE (Hamner)
91 VALENTINA (Spence)
90 CHAMBER MUSIC (Williamson)
90 FLAIR (Gatty)
89 OLD FLAME (Ghio)
87 MODERN CLASSIC (Knocke)
82 DOVER BEACH (Nearpass)

Ďalšie poradie

- 80 THELMA RUDOLPH (Rudolph)
77 DIALOGUE (Ghio)
77 ORANGE EMPIRE (Hamner)
72 DEEP PACIFIC (Burger)
72 CHERISHED (Corlew)
72 KENTUCKY DERBY (D. Mohr)

ČESTNÉ UZNANIE HM

- 87 SUGAR TREE (Bledsoe)
86 SNOWMOUND (Schreiners)
67 PLUM GLEAM (Gibson)
65 SUNRISE POINT (B. Jones)
64 DOODLESTRUDEL (Ensminger)
61 FOOLISH PLEASURE (Gaultner)
60 CARNIVAL TIME (Schreiners)
57 LOVE SONNET (Hamblen)
54 MONACO (B. Brown)
52 BEAUTY CROWN (Hamner)
52 CORNERSTONE (Corlew)
52 STORMY STALLION (Schreiners)
52 TENNESSEE FROST (McWhirter)
51 CENTER FOLD (Niswonger)
51 INSTIGATOR (Rex Brown)
51 PASSIONALE (Corlew)
51 PEARL FROST (Rudolph)
49 EVENING IN PARIS (Sexton)
49 GENESIS (Tompkins)
49 SPACE BLAZER (Gibson)
48 ELYSIAN FIELDS (Gaultner)
46 INFATUATION (Corlew)
46 MOLLY MATTHEWS (Bledsoe)
45 LADY OF SPAIN (Luihn)
44 INDIAN PRINCESS (Hamblen)
44 ORANGE WONDER (Hamner)
44 ROSE CARESS (O. Brown)
44 SUN TOASTED (Gibson)
42 SERENE DUET (D. Palmer)
41 BUTTONWILLOW (B. Roe)
41 FRESNO FIESTA (Weiler)
40 CORAL STRAND (Niswonger)
40 ORANGE FROSTING (Plough)
40 SUGAR BEAR (Boushay)
38 BABY FACE (K. Mohr)

- 38 CRYSTAL CITY (Burger)
 38 SHOCKING PINK (Reinhardt)
 38 WARM AND TOASTY (Plough)
 38 SOLDIERS' CHORUS (Spence)
 36 GIFTED WRAPPED (D. Palmer)
 36 GLACIER SHADOWS (Shaver)
 36 QUEEN OF FLORENCE (Mallory)
 36 STRAWBERRY SUNDAE
 (H. Schmelzer)
 35 BURNT TOFFEE (Schreiners)
 33 BLUE THEME (D. Palmer)
 33 CLARENCE (Gaulter)
 33 LONDON DELIGHT (Grossman)
 33 SHADOW Magic (Hamner)
 33 SULTAN'S PALACE (Schreiners)
 32 BUTTERED ALL OVER (Marsh)
 32 DELORA FISHER (Meyberry)
 32 DISCO MUSIC (Williamson)
 32 MELON BISQUE (Quesnel)
 32 MISS PRISS (Quesnel)
 31 CRYSTAL DAWN (Rudolph)
 31 MAGIC CANDLE (Meek)
 31 ORANGE SPLENDOR (Gibson)
 30 DANCING VIOLET (Rudolph)
 30 GOLDEN SPARKLER (Hamner)
 30 HIGH TEA (Knocke)
 30 MAUMELLE SNOW (Butler)
 30 MIXED BOUQUET (O. Brown)
 30 QUIESCENT (Boushay)
 30 ARSONIST (Steinhauer)
 29 GROWS NEST (Knocke)
 28 DASHER (O. Brown)
 28 FIRESTONE (Varner)
 28 GAMBOGE GAL (Hoffmeisters)
 28 MAGIC LADY (Sexton)
 28 PINK PICOTEE (Nearpass)
 28 ROSE TATTOO (Nearpass)
 28 SNOW JADE (M. Parker)
 28 SUNNY DELIGHT (Luihn)
 27 GOLDEN TRINE (Bledsoe)
 27 ISLE OF CAPRI (Spahn)
 27 MELTED CHOCOLATE
 (M. Daling)
 26 BRIGHT DANDELION (Schreiners)

- 26 LE SEDNA (Peterson)
 26 LILTING LULLABY (D. Palmer)
 26 LUAU (Ghio)
 26 SATIN GLASS (Blocher)
 26 SWEETHEART WALTZ (Meek)
 25 LOMBARDY (Gaulter)
 25 MARY GADD (Gadd)
 25 MILL VALLEY (Gaulter)
 25 STITCHED RIGHT (M. Rogers)

Ceny a uznania v roku 1980

DYKESOVA MEDIALA DM

- MYSTIQUE (J. Ghio) — 126 hlasov,
 17,6 %
 Ďalšie poradie
 BROWN LASSO (Buckles-Niswonger)
 — 114 hlasov, 16,1 %
 QUEEN OF HEARTS (O. Brown) —
 34 hlasov

CENA KVALITY AM

Hlasy

- 178 ENTOURAGE (Ghio)
 131 FLAMENCO (Keppel)
 116 VICTORIA FALLS (Schreiners)
 109 GENTLE RAIN (Keppel)
 109 TEMPLE GOLD (Luihn)
 91 COFFEE HOUSE (Ghio)
 87 ORANGE EMPIRE (Hamner)
 82 ACTRESS (Keppel)
 82 SUN KING (Stahly)
 79 CHERISHED (Corlew)
 79 PENNY A PINCH
 (W. Steinhauer)
 79 PLAYGIRL (Gatty)
 79 MICHIGAN PRIDE (Berndt)

Ďalšie poradie

- 77 LAWRENCE WELK (Danielson)
 75 MANDOLIN (Ghio)
 74 KENTUCKY DERBY (D. Mohr)
 70 DEEP PACIFIC (Burger)
 68 CHARISMA (Blocher)

68 INTUITION (Ghio)
65 SILENT MAJESTY (Hamblen)

CESTNÉ UZNANIE HM

149 CHRISTMAS RUBIÈS (Hamblen)
143 SAN JOSE (Ghio)
132 FLAREUP (Ghio)
122 GRAPHIC ARTS (Hager)
113 GOLD GALORE (Schreiners)
106 FRESNO CALYPSO (Weiler)
106 THICK AND CREAMY (Weiler)
104 SANTANA (Keppel)
101 HOMECOMING (Sexton)
101 PATINA (Keppel)
101 TEQUILA SUNRISE
(McWhirter)
78 BARBARY COAST (McWhirter)
77 LEMON LYRIC (Meek)
76 BLAZING SADDLES (Dyer)
76 SUNDAY CHIMES (Hamblen)
74 BAY RUM (B. Brown)
72 CUT CRYSTAL (Rudolph)
72 NAVAJO BLANKET (Schreiners)
71 GLORY BOUND (R. Nelson)
71 MAGNIFIQUE (Ghio)
70 SOUTHLAND GRAPE (Burch)
67 SPACE ODYSSEY (Hager)
66 GRANDMA'S TRIMDRESS
(Niswonger)
65 BRIDE'S LACE (Julander)
58 DREAM AFFAIR (Gatty)
58 MULBERRY MIST (Burch)
56 BALLET RUFFLES (Rudolph)
56 CHERRY SMOKY (Meek)
56 METROPOLITAN (R. Nelson)
56 SWAZI PRINCESS (Schreiners)
53 WILD BERRY (Hamner)
52 ADMIRALITY (Hooker)
51 PEACH SUNDAE (Hamner)
49 PANACHE (Gatty)
49 PREMONITION (Ghio)
48 MISTY MOONSCAPE (B. Roe)
47 HEAVENLY HARMONY
(Hamblen).

46 GYPSY CARAVAN (Moldovan)
46 SPIRIT OF MEMPHIS (Zurbrigg)
45 CHIEF WAUKESHA (Blodgett)
45 LOUISIANA LACE (Schreiners)
44 AMERICAN HERITAGE
(Williamson)
44 FAR CORNERS (Moldovan)
44 TACO BELLE (Sexton)
42 TREVI FOUNTAIN (Jones)
41 LIEBESTRAUM (Spahn)
41 SPANISH HARLEM (Peterson)
41 WESTERN HOSTESS (Babson)
37 COLUMBIA BLUE (Schreiners)
37 LYRICAL (Gatty)
37 ROBBIE LEE (Denney)
36 COPPER MOUNTAIN (Schreiners)
36 RADIANT SUMMER (Schreiners)
36 STARTLER (Schreiners)
35 BURGUNDY CHERRY (Ghio)
35 CORN HARVEST (Wyatt)
34 ANGEL CHIFFON (Rudolph)
34 BLANC DE CHINE (Moldovan)
34 BLUEBERRY MERINGUE
(Goodrick)
34 MY GIRL FREND (Williamson)
33 ARTISTE (Ghio)
33 COLORADO SUNSHINE (Magee)
33 IGLOO (Hager)
33 PEACHY CREAMY (Ensminger)
33 PHOENIX (Keppel)
32 FANTASY FAIRE (J. Nelson)
31 CAPILIGHT (Dunn)
30 CAPTAIN'S TABLE (Bledsoe)
30 FORMOSA SPRING (Moldovan)
29 LATIN LADY (Shoop)
29 SILVER LEATHER (Niswonger)
28 CHRISTMAS TREASURE (Burger)
28 CRANBERRY COCTAIL (Bledsoe)
28 LEMON GLITTER (D. Palmer)
28 TOP BANANA (Gadd)
27 MOCAMBO (Denney)
26 BIRTHSTONE (Babson)
26 GOLD RING (Gaulter)
26 QUIET KINGDOM (Boushay)

- 26 VOLARE (Corlew)
- 25 FASHION RINGS (Hamner)
- 25 OOHs AND AHS (Ensminger)
- 25 SATIN GOWN (Gatty)
- 25 SNOW HOLLY (Blocher)
- 25 SUPESIMMON (Parker)

Ceny a uznania v roku 1981

DYKESOVA MEDAILA DM

BROWN LASSO (Buckles-Niswonger)
— 179 hlasov, 24,6 %

Ďalšie poradie

VANITY (Hager) — 48 hlasov
QUEEN OF HEARTS (O. Brown) —
42 hlasov

CENA KVALITY AM

Hlasy

- 112 SUPERSTITION (Schreiners)
- 103 MANDOLIN (Ghio)
- 101 INTUITION (Ghio)
- 92 LAWRENCE WELK (Danielson)
- 91 SILENT MAJESTY (Hamblen)
- 89 KENTUCKY DERBY (D. Mohr)
- 84 SHOWCASE (Schreiners)
- 83 PERSIAN BERRY (Gaulter)
- 79 DEEP PACIFIC (Burger)
- 77 ADDED PRAIS (Boushay)
- 77 SPINNING WHEEL (Nearpass)
- 76 MEMPHIS DELIGHT (Kegerise)

Ďalšie poradie

- 75 VICTOR HERBERT (Benson)
- 73 IRENE NELSON (Jones)
- 73 MALAYSIA (Ghio)
- 71 FIREWATER (Keppel)
- 68 HEATHER BLUSH (Hammer)
- 68 SUN CITY (Hamner)
- 67 CHARISMA (Blocher)
- 65 LACY SNOWFLACKE (Schreiners)

ČESTNÉ UZNANIE HM

- 383 BEVERLY SILLS (Hager)
- 241 COPPER CLASSIC (Roderick)
- 193 SONG OF NORWAY (Luihn)
- 184 ST. LOUIS BLUES (Schreiners)
- 154 SHEER POETRY (D. Palmer)
- 110 WELL ENDOWED (Ghio)
- 108 LEMON PUNCH (Gatty)
- 100 TUT'S GOLD (Schreiners)
- 97 VIVIEN (Keppel)
- 95 WILD WEST (Ghio)
- 91 GOOD MORNING AMERICA (Sexton)
- 89 FROSTY JEWEL (Bruch)
- 85 MARMELADE (Keppel)
- 84 DEEP FIRE (Schreiners)
- 66 AN-JAN (Bellagamba)
- 66 RINGO (Shoop)
- 62 MIRRORED SKY (D. Palmer)
- 60 BETTERMINT (Ghio)
- 60 GENEROSITY (Keppel)
- 60 SQUARE DANCE (K. Mohr)
- 56 ERLEEN RICHESON (Roderick)
- 50 HEAVENLY ANGELS (Gatty)
- 50 MARASHINO (Keppel)
- 49 AZURE LIGHTS (R. Nelson)
- 48 LILAC FLAME (Hamblen)
- 47 MIRROR IMAGE (Hager)
- 46 ANGEL'S ROBE (Williamson)
- 44 PORTRAIT OF LAURIE (Gaulter)
- 43 CELESTIAL BALLET (K. Mohr)
- 42 LEMON CREST (Rudolph)
- 42 PACIFIC MIST (Schreiners)
- 42 REGENT'S ROW (Denney)
- 41 CHINA DRAGON (Shoop)
- 39 EMMANUEL (Boushay)
- 38 MIRROR MIRROR (Gibson)
- 35 MUTED MELODY (B. Brown)
- 38 TARDE (Dunn)
- 34 BEYOND (Gibson)
- 34 STORM CENTER (Schreiners)
- 33 SNOWY WONDERLAND (B. Brown)

pokračování příště

Větve ve váze

Ing. Petr Herynek

V našich zahradách pěstujeme skupinu dřevin, které jsou dekorativní i po odpadu listů. Vynikající jejich bizarní tvary větví, svraskalá borka, nebo barevná kůra. Jiné podobné dřeviny se vyskytuje v přírodě. Známe kupříkladu slivoň trnku — *Prunus spinosa*, která roste na celém našem území, zvláště na suchých stráních, nebo skalách. Má trnitě zprohýbané a pokroucené větve, které se vyznačují tmavou barvou větví. Zvláště působivé jsou tehdy, jsou-li na nich ještě plody. Trnka je na chalupě mnohdy obtížným plevelem. Proč keř nelze vydívat a celou rostlinu zužitkovat? Vybranou větev dáme do velké keramické vázy, kde ji dobře upevníme. Větev se dobře vyjímají i ve starých kameninových lahvích. Samostatně naaranžované můžeme ponechat ve vázách bez vody i několik let. Kombinujeme-li je s živými, nebo sušenými květinami, aranžujeme je do misek, nebo do váz (podle povahy rostlin — sušené květy bez vody, ostatní s vodou). Při aranžmádo misek s výhodou používáme piáfloru. Vázu s větví můžeme umístit na méně frekventovaném místě, kupř. do rohu místnosti na zem, nebo ji postavíme na skříňku. Tmavé kontury větví vyniknou před světlem vymalovanou stěnou.

Z jiných druhů divoce rostoucích dřevin můžeme do vázy použít větví akátu, javoru babyky, růže šípkové

s plody, uschlé větve některých druhů jilmů, modřínů apod.

Z pěstovaných dřevin si můžeme uvést velice dekorativní kultivar lísky obecné — *Corylus avellana „Contorta“* se silně pokroucenými a zvláštně větvemi. Rostlina je nejpůvabnější v předjaří, kdy na keři vykvétají až 10 cm dlouhé jehnědy. V dospělosti dorůstá 2–3 m, ale zpočátku roste dost pomalu. U nás je vyhledávaným okrasným keřem do zahrádek, Rostliny v zimě podle potřeby prořežeme a větve z průklestu použijeme do váz.

Jinou dřevinou, která má půvabné zvláštně větve, je vrba Matsudova — *Salix matsudana „Tortuosa“*. Statnější větve této vrby nám připomenu točené barokní sloupy. Zelené výhony této vrby jsou oblíbené do květinových aranžmá především v japonsku.

Prokřížením této vrby a vrby smuteční vznikl ještě půvabnější zahradní kultivar *Salix erythroflexuosa*, který má větve se žlutooranžovou kůrou a jsou ještě více zprohýbané. Jako každá vrba snáší i tyto každoročně hluboký řez, takže poskytuje dostatek výhonů pro dekoraci bytu, ale i pro naše známé. Jiným kultivarem je odřuda vrby sachalinské — *Salix sachalinensis „Sekka“*, která má větévky zploštělé, na kencích vějířovitě rozprostřené, tmavě hnědocervené. V posledních letech si tento ozdobný kultivar získává velkou oblibu u aranžérů květin a milovníků zvláštnosti. Keř je nejpůvabnější v předjaří, kdy jsou konce větví doslova posety kočičkami.

Růže omejská — *Rosa omeiensis „Pteracantha“* se pěstuje v zahradách a parcích pro půvabné otrněné větve, svídy pro červené nebo žlutě zbarvenou kůru apod.

Na větve umístěné ve váze můžeme zavěsit kouličku vypíchanou ze slaměnek, na vánce několik ozdob, o velikonocích zase kraslice.

Co bude dál?

Vlastimil Novák

Květinové výstavy se staly módou v celém světě. I my nezůstáváme pozadu, jedna výstava stíhá druhou a i města, v kterých nikdy v minulosti květina neměla své místo, se snaží dohonit, co se zameškalo.

Mezi nejkrásnější bezesporu patří výstavy mečíků a kosatců. Krása barev a křehkost květů uchvátí každého návštěvníka a vzbudí touhu takové květy mít na zahrádce, s takovými květy se sám v budoucnu chlubit. Naše specializovaná organizace sdružuje špičkové pěstiteli, odborníky ve svém oboru, pěstitele, kteří našli v květech svou radost, útěchu a hlavně lásku k tomuto krásnému daru přírody. Tak zvané výstavy na úrovni by měly být ty, které pořádá naše specializovaná organizace, které jsou zárukou kvalitních vystavovaných květů, správným značením sortimentu a i estetickým pojetím.

Dnes skoro každá ZO ČS po celé republice se snaží konat výstavy bez oficiální spoluúčasti a smutně je na tom to, že naši členové tyto akce podporují, zúčastňují se a dokonce sami jsou iniciátory. Na jedné straně naše organizace ztrácí svoji důležitost, na druhé straně naše organizace musí mít přece nějaký příjem a to převážně z výstav, aby mohla existovat. Pomalu mizí časy, kdy naši členové bezplatně, na úkor svých dovolených, budovali výstavy, snažili se vše sehnat ze známostí, bez placení a to proto, aby čistý zisk výstavy byl co nejvyšší. Dnes organizace, které tyto akce dělají bez naší účasti, mají podstatně vyšší příjem a mohou si dovolit zaplatit vystavovatelům i to, na čemž jsme my vždy šetřili. A vžijeme-li se do role vystavovatele je pochopitelné, že mno-

zí příslibí účast z těchto materiálních důvodů, nemají totiž na takových výstavách konkurenci a dokonce si mohou i diktovat podmínky.

Stává se, že současně s naší plánovanou výstavou probíhají ve stejném termínu další výstavy místních organizací, i když v rozsahu a důležitosti ne tak velké, ale ovlivňují dodávání květů (kratší vzdálenost pro vystavovatele) a snižují pochopitelně návštěvnost. Chyba by se mohla hledat i ve výboru naší organizace, její nepevné stanovisko v rozhodování a ne vždy plná podpora naší akce. To se vztahuje i na naše členy, každý z nás by měl pro svoji organizaci udělat něco navíc.

Přání se, je to tak správné, bude tak i do budoucna, nebo konečně něco uděláme? Myslím, že bychom to měli vyřešit co nejrychleji a učinit vše, aby nás GLADIRIS vždy figuroval jako pořadatel, aby nás GLADIRIS se stal opět pojmem mezi zahrádkáři a i u pořadatelů výstav.

Společenská kronika

Blahopřejeme všem našim členům k jejich významným výročím, které oslaví od května do srpna tohoto roku. Hodoň zdraví, pěstitelských úspěchů a radosti z květů přeje redakce časopisu GLADIRIS.

60 let

JAN ŠULA, Bušín

KAREL BORÝSEK, Krnov

FRANTIŠEK HOLEC, Lovčice.

55 let

JOSEF ŘEHÁK, Příbram I

Ing. VLADIMÍR SIMEK, Bezděkov n. M.

50 let

VLASTIMIL MÄSLO, Prosečná

Ing. LADISLAV MUŠKA, Bratislava.

Vzpomínka na dlouholetou členku naší organizace př. Ludmilu Šimíčkovou z Bernatic. Zemřela náhle 31. května 1982.